

בית המשפט פסק שוב:

לקיבוץ שיקול דעת רחב להחליט מי יצטרף לשורותיו!

תקציר: עמנ (ירושלים) 51529-09-17 - אורי יפה נ' קיבוץ צרעה, תק-מח 2018(1), 21542 (20/02/2018)¹

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית משפט לעניינים מנהלים, כבוד השופט עודד שחם, דחה ערעור המופנה כנגד החלטת עוזר רשם האגודות השיתופיות.

בהחלטתו, דחה בית המשפט את בקשתם של המערערים, לקבוע כי הם חברי קיבוץ צרעה.

המערערים, בני זוג נשואים המתגוררים בקיבוץ עם בתם, ואשר הלכה למעשה גדלו בקיבוץ וחיו בו רוב חייהם.

טענתם העיקרית הייתה, כי יש להכיר בחברותם בקיבוץ מכוח התנהגות. טענה זו נשענה על תקנה 2א לתקנות האגודות השיתופיות (חברות), התשל"ג-1973, הקובעת כדלקמן:

"נהג אדם ונהגו בו כחבר האגודה במשך תקופה סבירה לפי נסיבות הענין, בין לפני תחילתה של תקנה זו ובין לאחריה, יראו אותו כחבר באגודה, אף אם לא נתקיימו בו הוראות תקנות משנה (א) ו-(ב) לתקנה 2, זולת אם נקבעה בתקנות האגודה הוראה מפורשת שאין לראות אדם כאמור כחבר באגודה".

החל משנת 1994 נקבעה בתקנון הקיבוץ הוראה מפורשת, המונעת קבלה לחברות בקיבוץ מכוח התנהגות. סעיף זה אושר על ידי רשם האגודות השיתופיות סמוך לאחר שנוסף לתקנון.

בית המשפט דחה את טענת המערערים, כי רכשו מעמד של חברים עוד בטרם נשללה האפשרות לרכוש חברות מכוח התנהגות.

ההחלטה התבססה על תשתית עובדתית איתנה, ובמרכזה דו"ח חוקר ממנו עולה באופן חד משמעי כי הקיבוץ לא התייחס אל המערערים כאל חברים, כי הובהר להם באופן עקבי כי אינם חברים, וכי מעולם לא טענו שהם חברים.

בית המשפט ביסס את פסק דינו על דברי כבי' השופטת ע' ארבל בע"א 10419/03 דור נ' רמת הדר - כפר שיתופי להתיישבות חקלאית בע"מ, פ"ד ס(2) 277 (2005), בפסקאות 16, 18;

"האגודה השיתופית מבוססת על קשר אישי בין החברים ומבקשת לקיים צורה הדדית בין חברים ... לכן, יש לאפשר מתחם רחב ביותר של שיקול דעת לחברי האגודה לבחור מי יצטרף אליהם ומי לא. ההתערבות בהחלטותיה של אגודה שיתופית בדבר קבלת חברים לשורותיה תיעשה במקרים חריגים וקיצוניים בלבד ... האגודה יכולה לנהל את צנייניה על פי רצונה ועל פי רצון החברים ובהתאם למטרות המשותפות שהותוו בתקנון. האגודה היא אשר מצבת את התנהלותה ואת תפקודה על פי האינטרסים שלה, על פי שיקוליה ועל פי טעמה. האגודה זכאית שיהיה לה שיקול דעת עצמאי באשר לקביעה מי הם החברים שיצטרפו לשורותיה, ולא יהיה נכון לכפות עליה הר כזיכיות אנשים שלא יתאימו ולא ישתלבו על פי מטרות האגודה ורוח חבריה"

¹ משרדנו לא ייצג בתיק זה